

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2CoCsp/16/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122416044
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:6122416044.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Ivany Jahnovej v sporovej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, v konaní zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej: V. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: Č.. A. XXX/X, XXX XX N., v konaní zastúpená: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom: Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, o zaplatenie 2.139,82 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej voči rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 14. novembra 2023, č.k. B3-24Csp/66/2022-168, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 14. novembra 2023, č.k. B3-24Csp/66/2022-168 v odvolaní napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. m e n í tak, že žaloba sa z a m i e t a.

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v pomere 69,15 %.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 14. novembra 2023, č.k. B3-24Csp/66/2022-168 konanie v časti o zaplatenie sumy 330,- eur zastavil. Zároveň rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.809,82 eur, úrok 1.008,40 eur a úrok z omeškania 5 % ročne: zo sumy 2.139,82 eur od 24.1.2020 do 11.9.2023, zo sumy 2.029,82 eur od 12.8.2023 do 11.9.2023 a zo sumy 1.919,82 eur od 12.9.2023 do 11.10.2023 a zo sumy 1.809,82 eur od 12.10.2023 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, a že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu.

2. Návrhom na vydanie platobného rozkazu došlým Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 08.09.2022, postúpeným Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie dňa 04.11.2022, sa žalobca ako právny nástupca pôvodného veriteľa, Všeobecnej úverovej banky, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 2.139,82 eur, úrok 1.008,40 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.149,82 eur od 24.1.2020 do zaplatenia, ako aj povinnosť nahradiť trovy konania. Žalobca tvrdil, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ uzavrel so žalovanou dňa 18.09.2017 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „T.Ô.“ pod číslom úverového účtu XXXXXXXXXXXX a s registračným číslom XXXXXXXXXXXXXXXX. Zmluva bola uzavretá elektronicky prostriedkami diaľkovej komunikácie. Na základe zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 2.500,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť formou dojednaných pravidelných mesačných splátok. Žalovaná v rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnila riadne a včas. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na úhradu omeškaných splátok s upozornením na možnosť

vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaná napriek písomnej výzve svoj dlh z omeškaných splátok nezaplatila, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami vyhlásil ku dňu 09.01.2020 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky s výzvou na zaplatenie bolo žalovanej doručené dňa 16.01.2020 v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Nakoľko žalovaná dlžnú sumu právnemu predchodcovi žalobcu nezaplatila v poskytnutej 7-dňovej lehote, tak sa odo dňa 24.01.2020 dostala do omeškania so zaplatením. Žalobca tiež tvrdil, že na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2020, uzavretej medzi Všeobecnou úverovou bankou a žalobcom, a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 14.09.2021, bola pohľadávka z úveru postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bola žalovaná upovedomená písomným oznámením postupcu. Žalovaná bola vyzvaná právnym zástupcom žalobcu na zaplatenie.

3. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa ustanovení § 37 ods. 1, § 53 ods. 9, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 497, § 499, § 517 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Na základe zisteného skutkového stavu a zákonných ustanovení mal súd prvej inštancie za to, že nárok uplatnený v žalobe je dôvodný. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná neplatila riadne dohodnuté splátky úveru, za obdobie od 13.10.2017 do 25.11.2019 nepravidielne zaplatil právnemu predchodcovi žalobcu iba 13 splátok, banka preto oprávnene, v súlade so svojimi všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré boli súčasťou zmluvy, vyhlásila listom zo dňa 10.01.2020 predčasnú splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom a vyzvala žalovanú na zaplatenie celkovej sumy 2.304,43 eur do 7 dní od doručenia výzvy. Výzva bola žalovanej doručená dňa 16.01.2020. Ešte pred predčasným zosplatnením úveru banka pokusom o zmier vyzvala žalovanú okamžite zaplatiť dlžnú sumu 154,57 eur, s upozornením, že v opačnom prípade bude požadovať od žalovanej, aby vrátila celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Tiež žalovanú upozornila na právo banky odstúpiť od zmluvy o úvere. Oba tieto právne úkony, t.j. pokus o zmier a výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru, súd prvej inštancie vyhodnotil ako platné, nakoľko sú dostatočne určité na to, aby z nich vyplývali konkrétne práva a povinnosti. Podľa súdu prvej inštancie žalovanej z nich bolo, resp. muselo byť zrejme, akého úveru sa výzvy týkajú, akú sumu banke dlhuje, dokedy musí uvedenú dlžnú sumu zaplatiť, pričom z pokusu o zmier sú zrejme aj dôsledky vyplývajúce z toho, ak nezaplatí. Súd prvej inštancie poukázal na to, že zo znenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka má právo postúpiť svoju pohľadávku postupníkovi, ak klient bol na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku písomne vyzvaný a súčasne jeho omeškania trvá nepretržite dlhšie ako 90 dní. Tieto podmienky boli v danom prípade splnené. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala aj obligatórnu náležitosť uvedenú § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch. Výška úrokovej sadzby 14,18 % p.a. bola uvedená v časti I. Základných podmienok, kde bola takisto uvedená aj výška úrokovej sadzby bez zľavy z voliteľnej služby 16,18 % p.a., pričom v tejto časti zmluvy boli uvedené a vysvetlené aj podmienky uplatňovania tejto sadzby, tzn. úrokovej sadzby bez zľavy. Na nič iné nebola úroková sadzba úveru naviazaná. So splnením povinnosti zaplatiť sa žalovaná dostala dňom 24.01.2020 do omeškania, preto je odvtedy povinný platiť žalobcovi z dlžnej sumy aj zákonný úrok z omeškania vo výške podľa cit. nariadenia vlády. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobe vyhovel. Žalobca mal vo veci celkový úspech, preto mu bol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP priznaný nárok na plnú náhradu trov konania. O výške náhrady, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi, súd prvej inštancie rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením. O čiastočnom zastavení konania bolo rozhodnuté podľa § 145 CSP. Žalobca oznámil súdu prvej inštancie, že žalovaná po začatí konania zaplatila časť svojho dlhu, a to dňa 11.08.2023 sumu 110,- eur, dňa 11.09.2023 sumu 110,- eur, dňa 11.10.2023 sumu 110,- eur, pričom v tejto časti vzal žalobu späť a podľa toho upravil žalobný návrh.

4. Proti výrokom II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie, a to z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Za porušenie práva na spravodlivý proces žalovaná považovala tú skutočnosť, že súd prvej inštancie sa nevyjadril k jeho argumentom, v zmysle ktorých právny predchodca žalobcu nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a z toho dôvodu neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Nesprávne skutkové zistenia, ktoré vyústili do

nesprávneho právneho posúdenia spočívajú podľa názoru žalovanej v tom, že súd prvej inštancie mal preukázané, že právny predchodca žalobcu postupoval pri poskytnutí úveru s odbornou starostlivosťou, mal preukázané splnenie podmienok pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ a mal preukázané splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a teda mal preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu v danom konaní. Žalovaná vytykala súdu prvej inštancie, že sa vôbec nevyjadril ako posúdil prostriedky procesnej obrany žalovanej, v zmysle ktorých právny predchodca žalobcu pri poskytnutí úveru nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1, a preto nebol oprávnený požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, čo má za následok neplatnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Poukázal pritom na rozhodovaciu prax súdov, napríklad na rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 16.05.2017, sp.zn. 11Co/117/2017, rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 26.02.2019, sp.zn. III. ÚS 4129/18, rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 22.03.2023, sp.zn. 2CoCsp/42/2022. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu v zmysle § 388 CSP a to tak, že zamietne žalobný návrh v celom rozsahu a prizná žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovaná si v prípade úspechu v spore uplatnila právo na náhradu trov konania za ďalší úkon právnej služby (písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej), podľa pomeru úspechu vo veci z celkovej výšky 124,56 eur v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (1 úkon právnej služby 91,28 eur + režijný paušál 12,52 eur + 20 % DPH 20,76 eur) na č. ú.: Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za vecne správne. Žalobca zastal názor, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a aj skutkovou stránkou veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a s jeho rozhodnutím, ktoré je tak vecne správne sa v plnej miere stotožnil. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne a zaviazal žalovanú na náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi.

6. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedla, že vzhľadom na to, že žalobca neuviedol žiadne skutočnosti a obmedzil sa len na strohé konštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia, žalovaná zotrvala na podanom odvolaní v plnom rozsahu. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu v zmysle § 388 CSP a to tak, že zamietne žalobný návrh v celom rozsahu a prizná žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (ust. § 379 a ust. § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 385 odsek 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

8. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že boli splnené podmienky jednak na vyhlásenie predčasnej splatnosti celého úveru, ako aj že boli splnené podmienky na postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaná počas konania na súde prvej inštancie, ako aj v odvolaní namieta okrem iného aj aktívnu legitimáciu žalobcu z dôvodu, že došlo k neplatnému postúpeniu pohľadávky. Odvolací súd po preskúmaní návrhu, príloh k návrhu, dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu, dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Odvolací súd dospel na rozdiel od súdu prvej inštancie k záveru, že k riadnemu postúpeniu pohľadávky nedošlo, a teda tu nie je daná aktívna legitimácia žalobcu. V súlade s ustálenou judikatúrou súdov i právnou teóriou aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovanej) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán sporu nenamieta, a to v ktoromkoľvek štádiu konania. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie je zrejmé, že žalobca nie je v danom spore aktívne vecne legitimovaným, teda že nie je nositeľom práv zo žalovanej pohľadávky, nakoľko zmluva

o postúpení pohľadávok je neplatným úkonom, keď nespĺňa podmienky prevodu ustanovené v § 92 ods. 8 z.č. 483/2001 Z.z. o bankách. Vzhľadom na to, že pôvodným veriteľom žalovanej pohľadávky bola právnická osoba, ktorá je bankou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, vzťahujú sa na ňu, okrem všeobecných podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 524 a nasledujúce Občianskeho zákonníka aj osobitné povinnosti, ktoré musí splniť, ak chce pohľadávku, ktorá vznikla v rámci vykonávania bankovej činnosti, platne postúpiť na tretiu osobu. Tieto povinnosti sú upravené v § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa tohto ustanovenia v znení účinnom v čase postúpenia predmetnej pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Z uvedeného vyplýva, že banka je oprávnená postúpiť pohľadávku až po tom, ako dlžníka písomne márne vyzvala na splnenie dlhu a omeškanie dlžníka, čo i len v časti jeho peňažného záväzku voči banke trvá dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Pokiaľ osobitná právna norma ako lex specialis upravuje osobitné zákonné podmienky a predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky z bankových úverov (konkrétne v § 92 odsek 8 zákona o bankách), je dôvodné aplikovať predmetné zákonné ustanovenie, ako zákonné podmienky, ktoré banka, ako pôvodný veriteľ bola povinná splniť na to, aby došlo z jej strany k platnému postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej z bankového úveru voči dlžníkovi na ďalší subjekt. Odvolací súd konštatuje, že v prípade postúpenia pohľadávky bankou môže sa stať spôsobilým predmetom postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách iba pohľadávka, alebo jej časť z bankového úveru, ak banka preukázateľne ešte pred postúpením pohľadávky zaslala písomnú výzvu dlžníkovi na splnenie dlhu po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Tieto predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky. Odvolací súd v intenciách danej veci poukazuje pri otázke posúdenia výzvy v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách na rozhodnutie Najvyššieho súd SR sp.zn. 2Cdo/266/2020, v ktorom rozhodnutí sa riešila otázka, či výzvu, ktorou sa zároveň vyhlasuje okamžitá splatnosť pohľadávky možno považovať za výzvu podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom najvyšší súd dospel k záveru, že: „Z uvedeného je tak zrejmý reťazec úkonov, ktoré musia byť naplnené, aby mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Prvý takýto úkon je písomná výzva banky klientovi, že je v omeškaní s o splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti (č.l. 18 a 19 spisu) síce sekundárne vyplýva, že žalovaní sú pre prípad porušenia v omeškaní so splatením splátky úveru, ktoré trvá viac ako 3 mesiace, avšak primárne je predmetom tejto výzvy oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“ V danej veci je zrejmé, ako ustálil aj súd prvej inštancie, že bola vykonaná výzva zo dňa 10.01.2020 zo strany banky (pôvodného veriteľa), v ktorej oznamuje vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. V danej výzve nie je žiadna zmienka o možnosti postúpiť pohľadávku. Odvolací súd v intenciách vyššie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR má za to, že danú výzvu nemožno považovať za výzvu banky podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď primárnym a jediným predmetom danej výzvy je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Nakoľko ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky upravené osobitnou právnou normou, pri ich porušení právny úkon postúpenia pohľadávky porušuje zákon, a je preto v zmysle § 39 a § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka takýto úkon neplatný. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale priamo stanovuje hmotnoprávne podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávok. Keďže žalobca v konaní nepreukázal splnenie jednej zo zákonných podmienok na platné postúpenie pohľadávky, a to odoslanie a doručenie predchádzajúcej písomnej výzvy banky dlžníkovi - žalovanej a to výzvy v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, je potrebné vysloviť ten právny záver, že od predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávky nemôže žalobca v súdnej veci odvodzovať svoju aktívnu legitimitáciu, čo je dôvodom na zamietnutie žaloby.

9. Už len na základe vyššie uvedeného je dôvodné zamietnutie žaloby. Odvolací súd však dodáva aj, že v danej veci nie je ani riadne preukázané zosplatnenie úveru, pred postúpením pohľadávky. Pritom postúpiť možno v zmysle ust. § 17 z.č. 129/2010 Z.z o spotrebiteľských úveroch pohľadávku po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa ust. § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Podľa ust. § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže obchodník uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Z predložených výziev, ktoré boli vykonané zo strany pôvodného veriteľa nie je zrejmé, od omeškania ktorej splátky započal proces vedúci k možnosti zosplatnenia celého úveru. Nie je potom možné zo strany súdu posúdiť, či došlo k dodržaniu postupu podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení. V spise na č. I. 80 sa síce nachádza akási tabuľka splátok, avšak ani z nej nie je zrejmé a nedá sa určiť, pre omeškание ktorej splátky bolo uplatnené právo na zosplatnenie úveru. Teda nedá sa posúdiť, či boli dodržané lehoty v ktorých je možné zosplatnenie uplatniť. V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie NS SR sp.zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024, v ktorom sa uvádza:" pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednávanej veci môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 OZ zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že uplynuli 3 mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh."

10. Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie bolo dôvodné a odvolaním napadnutý výrok zmenil tak, že žalobu zamietá, nakoľko nie je daná aktívna legitímácia žalobcu.

11. Podľa ust. § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

12. Podľa ust. § 396 ods. 2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

13. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

15. Odvolací súd z dôvodu zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie rozhodol o nároku trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania. Čo sa týka zastavenej časti konania, odvolací súd má za to, že zastavenie konania zavinila žalovaná, keď po podaní návrhu na súd uhradila časť žalovanej istiny, teda zastavená časť istiny je úspechom žalobcu. V časti zamietnutia nároku má úspech žalovaná. Potom žalobca bol úspešný v sume 330,- eur a žalovaná v sume 1.809,82 eur, čo v percentuálnom vyjadrení je 15,42 % a 84,57 %. Pomer úspechu žalovanej je potom 69,15 % (84,57 15,42).

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).